

Миленька Галина. Театральне мистецтво Західної Європи першої половини XIX століття: навчальний посібник. – Київ, 2024. – 112 с.

Навчальний посібник Г. Д. Миленької «Театральне мистецтво Західної Європи першої половини XIX століття», як зазначено в анотації, є продовженням попереднього видання авторки – «Історія зарубіжного театру (від античності до просвітництва)». До цієї анотації ми б додали ще таке: видання є довгоочікуваним і логічним продовженням оприлюднення методичних вказівок і порад однієї з провідних викладачок кафедри театрознавства Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. І, звісно, – результатом багаторічного опрацювання авторкою широкого кола питань з історії театру Західної Європи і США.

У порівнянні з першим виданням, дослідниця зосереджується тут на більш локальному історичному періоді розвитку західноєвропейської театральної культури. Для цього періоду є характерними переважно естетико-художні явища, що обумовили народження та еволюційні процеси такого напрямку, як Романтизм. Втім, одразу потрібно зазначити, що ці часові обмеження надали Г. Д. Миленькій можливість більш виразно унаочнити авторський оригінальний погляд на конкретний історичний матеріал, його аналітич-

не осмислення, опрацювання, структурування та методологічне наповнення.

Чітко визначаючи у *Розділі 1* філософсько-естетичне підґрунтя Романтизму, авторка вказує на ту джерельну базу, що дає змогу познайомитися з працями митців, які були залучені до його формування, головні характерні риси напряму, специфічні особливості художнього методу, що був притаманний більшості його представників.

На наш погляд, особливо оригінальною видається подальша структура посібника. Адже матеріалу, що надалі презентує кожен з європейських країн, передує *Розділ 2*, у якому Г. Д. Миленька стисло, але виважено і послідовно визначає основні засоби виразності, що були притаманні як драматургії, так і сценічному мистецтву доби Романтизму. Ознайомившись із цими характеристиками, майбутні фахівці вже від самого початку отримують необхідні вказівки щодо розуміння та осмислення драматургії, сценічного мистецтва загалом і акторської виразності зокрема, притаманних цьому періоду.

Наступні розділи присвячені аналізу народження та розвитку напрямку Романтизму відповідно у кожній із конкретних країн: Франції, Вели-

кій Британії, Німеччині, Італії. На кожен з яких (за винятком італійської театральної культури) припадає відповідно по дві частини: драматургія і сценічне мистецтво. Ми опускаємо закид авторці щодо не включення до тексту Посібника матеріалу про перші паростки італійської національної драматургії. Вважаємо, що цей матеріал насправді не несе практично ніякого змістовного навантаження, а формат Посібника передбачає стисле викладення лише найголовніших, принципових подій і явищ. Слід наголосити, що Г. Д. Миленька зробила ретельний відбір цих найголовніших явищ та їхніх характеристик, акцентуючи саме на тих, що мали безпосередній вплив як на розвиток театральної культури загалом, так і на ті творчі особистості, які пролонгували романтизм у художнє середовище кожної конкретної країни.

Враховуючи беззаперечний науковий і педагогічний досвід Г. Д. Миленької, ми опускаємо аналіз змістовного наповнення основної частини Посібника. Натомість звернемо увагу на інші його складові. По-перше, це – *Післямова*, що акцентує головні концептуальні характеристики викладеного матеріалу та *Список рекомендованих літератури*. Останній містить 26 україномовних позицій і доповнений інтернет-джерелами. Звісно, цей перелік можна розширювати, але найголовнішим є те, що вказані авторкою джерела дають можливість студентам робити це самостійно, адже пропонують їм той напрямок, що дає можливість не лише знайти, опанувати конкретний матеріал, а й поглибити власні знання надалі.

Наголосимо також і вагомість та важливість *Тестів для перевірки знань*, запропонованих Г. Д. Миленькою в останній частині Посібника. Всі вони мають власну логіку, за якою сформульовані питання (відповідно до змістовного навантаження теми), чітко презентують найбільш значущі події та явища, артикують місце практично усіх аспектів і складових, притаманних напряму і, врешті-решт, увиразнюють, на нашу думку, головне завдання авторки: закріпити масив інформації, викладений на сторінках Посібника.

Слід також відзначити стилістичну якість презентованого методичного напрацювання, де науковість та емоційно-емпіричні характеристики вдало урівноважують одне одне.

Вважаємо оприлюднений матеріал вельми важливим у контексті розробки національної науково-методичної джерельної бази такої важливої дисципліни, як «Історія театру Західної Європи і США», а шлях, який вибрала для цього доктор мистецтвознавства, професор Г. Д. Миленька – зосередженість на локальному історичному періоді, – вельми продуктивним. Тож сподіваємось на подальшу його неперервність і нові наукові поповнення авторкою у галузі театрознавства.

Наталія Владимірова,
доктор мистецтвознавства, професор,
член-кореспондент НАМ України.
DOI: 10.34026/1997-4264.35.2024.318143